

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI
z dnia**

w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2016”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515), art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445) oraz art. 5a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, 1138 i 1146 oraz z 2015 r. poz. 1255, 1333, 1339 i 1777), Rada Miejska w Łodzi

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się, stanowiący załącznik do uchwały, „Program współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2016”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Łodzi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej w Łodzi**

Tomasz KACPRZAK

Projektodawcą jest

Prezydent Miasta Łodzi

WICEPREZIDENT MIASTA

Krzysztof Piatkowski

KIEROWNIK

Artur Skórzak
6.11.2015

RADCA PRAWNY

Urszula Dłabich
5.11.2015

DYREKTOR

Grzegorz Jasiński
05.11.2015

DYREKTOR

Departamentu Komunikacji Społecznej
i Zdrowia

mgr Joanna Ręchcińska
4.11.2015

INSPEKTOR

mgr Joanna Ręchcińska
4.11.2015

2015 11. 0 5

Załącznik
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia

**PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA ŁODZI
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 3 UST. 3 USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 R.
O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE,
NA ROK 2016**

SPIS TREŚCI

Rozdział 1 Wprowadzenie do Programu	3
Rozdział 2 Postanowienia ogólne	3
Rozdział 3 Adresaci, cel główny i cele szczegółowe Programu	4
Rozdział 4 Zasady współpracy	4
Rozdział 5 Zakres i formy współpracy	5
Rozdział 6 Realizatorzy Programu	6
Rozdział 7 Zadania zlecane organizacjom pozarządowym przez komórki organizacyjne	7
1) Biuro ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta w Departamencie Prezydenta	7
2) Biuro Architekta Miasta Łodzi w Departamencie Architektury i Rozwoju	7
3) Biuro Obsługi Inwestora w Departamencie Architektury i Rozwoju	8
4) Biuro Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia	8
5) Biuro ds. Partycypacji Społecznej w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia ..	9
6) Wydział Kultury w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia	9
7) Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia	10
8) Wydział Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych	12
9) Wydział Sportu w Departamencie Spraw Społecznych	13
10) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	13
11) Zarząd Dróg i Transportu	17
12) Wydział Zarządzania Kontaktami z Mieszkańcami w Departamencie Obsługi i Administracji.....	17
Rozdział 8 Tryb powoływania oraz zasady działania Komisji Konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert	18
Rozdział 9 Współpraca o charakterze niefinansowym	18
Rozdział 10 Zasady tworzenia partnerstw z organizacjami	19
Rozdział 11 Łódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego	20
Rozdział 12 Zespoły o charakterze doradczym i inicjatywnym	20
Rozdział 13 Ocena realizacji Programu	21
Rozdział 14 Przebieg konsultacji	22
Rozdział 15 Zgłaszanie zadań przez organizacje pozarządowe	22

Rozdział 1

Wprowadzenie do Programu

§ 1. 1. Współpraca Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wiąże się z realizacją zasady pomocniczości oraz służy umacnianiu uprawnień obywateli.

2. Działalność osób zrzeszonych w wymienionych powyżej podmiotach sprzyja tworzeniu więzi społecznych, odpowiedzialności za swoje otoczenie oraz zaspokajaniu potrzeb różnych grup mieszkańców. „Program współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2016”, zwany dalej Programem, jest wyrazem dążenia władz Miasta Łodzi do wspierania tej działalności. Reguluje on zakres współpracy w wymiarze finansowym oraz niefinansowym, a także określa jej formy, realizatorów i zadania przewidziane do realizacji.

3. Współpraca Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, stanowi w szczególności realizację założeń „Wieloletniego programu współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2016-2018”.

4. Środki przeznaczone na realizację poszczególnych zadań w 2016 r. zostaną szczegółowo określone w projekcie budżetu miasta Łodzi.

5. Szczegółowy wykaz zadań przewidziany do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wraz z harmonogramem ogłaszania otwartych konkursów ofert na ich realizację zostanie ogłoszony do dnia 31 stycznia 2016 r. na portalu „Łódź Aktywnych Obywateli”, funkcjonującym na stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi www.aktyniobywatele.uml.lodz.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łodzi.

Rozdział 2

Postanowienia ogólne

§ 2. Ilekroć w niniejszym Programie jest mowa o:

- 1) Prezydencie – należy przez to rozumieć Prezydenta Miasta Łodzi;
- 2) Mieście – należy przez to rozumieć Miasto Łódź;
- 3) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Miasta Łodzi;
- 4) komórkach organizacyjnych – należy przez to rozumieć wydział (równorzędną komórkę organizacyjną o innej nazwie) Urzędu i miejską jednostkę organizacyjną;
- 5) Pełnomocniku – należy przez to rozumieć Pełnomocnika Prezydenta Miasta Łodzi ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi;
- 6) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 7) organizacjach pozarządowych – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
- 8) konkursach ofert – należy przez to rozumieć otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych dla organizacji pozarządowych, ogłoszonych zgodnie z art. 13 ustawy;
- 9) zadaniach publicznych – należy przez to rozumieć zadania publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy;

- 10) KDO – należy przez to rozumieć Komisję Dialogu Obywatelskiego;
- 11) Portalu – należy przez to rozumieć portal „Łódź Aktywnych Obywateli”, funkcjonujący na stronie internetowej Urzędu www.aktywniobywatele.uml.lodz.pl;
- 12) Elektronicznym Generatorze Wniosków – należy przez to rozumieć narzędzie umożliwiające składanie ofert w postaci elektronicznej, dostępne wraz z instrukcją na Portalu.

Rozdział 3

Adresaci, cel główny i cele szczegółowe Programu

§ 3. Program adresowany jest do organizacji pozarządowych.

§ 4. Głównym celem Programu jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi.

§ 5. Program ma na celu w szczególności:

- 1) zwiększenie aktywności łódzian w celu pełniejszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Miasta;
- 2) stworzenie warunków do powstawania inicjatyw i podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnych lub ogółu mieszkańców;
- 3) współpracę z organizacjami pozarządowymi przy tworzeniu polityk publicznych na możliwie wczesnym etapie ich powstawania;
- 4) umacnianie poczucia odpowiedzialności za stan tak lokalnej wspólnoty, jak i całego Miasta;
- 5) integrację podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 6) prezentację dorobku środowiska organizacji pozarządowych i promowanie jego osiągnięć;
- 7) udzielanie pomocy w pozyskiwaniu środków na zadania publiczne, w tym ze źródeł zewnętrznych.

Rozdział 4

Zasady współpracy

§ 6. Program jest wyrazem polityki władz Miasta wobec organizacji pozarządowych, zmierzającej do zapewnienia im jak najlepszych możliwości do działania na terenie Miasta i opartej na zasadach:

- 1) pomocniczości, zgodnie z którą Miasto przekazuje zadania do bezpośredniej realizacji organizacjom pozarządowym tam, gdzie istnieją ku temu odpowiednie warunki organizacyjne i finansowe;
- 2) suwerenności stron, zgodnie z którą, zarówno Miasto, jak i organizacje pozarządowe nie mogą ograniczać swojego prawa do samostanowienia;
- 3) partnerstwa, tj. równości stron, wspólnego definiowania problemów i celów oraz łączenia zasobów w celu ich realizacji;
- 4) efektywności, która polega na wspólnym dążeniu do osiągnięcia możliwie jak najlepszych efektów, przy jak najmniejszych nakładach i poszanowaniu publicznych i prywatnych zasobów;
- 5) uczciwej konkurencji, tj. włączania do współpracy na równych prawach wszystkich zainteresowanych podmiotów;

- 6) jawności, zgodnie z którą wszystkie aspekty współpracy są dostępne dla zainteresowanych, a wyniki współpracy są upowszechniane w sposób zapewniający dostęp do nich.

Rozdział 5

Zakres i formy współpracy

§ 7. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi dotyczy realizacji zadań publicznych, określonych w art. 4 ust. 1 ustawy, w zakresie odpowiadającym zadaniom gminy i powiatu i ma charakter współpracy finansowej oraz niefinansowej.

§ 8. Współpraca o charakterze finansowym pomiędzy Miastem a organizacjami pozarządowymi może być prowadzona w szczególności poprzez zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie w formie:

- 1) powierzenia wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
- 2) wspierania takich zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

§ 9. Środki finansowe na realizację zadań publicznych będą przyznawane, w szczególności poprzez:

- 1) otwarte konkursy ofert lub z pominięciem otwartych konkursów ofert, przy zastosowaniu trybu określonego w art. 19a ustawy;
- 2) umowy partnerskie, określone w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649 oraz z 2015 r. poz. 349, 1240 i 1358)
- 3) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej, określone odrębną uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi.

§ 10. Organizacje pozarządowe mogą również występować w procedurach dotyczących zakupu przez Miasto potrzebnych usług w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, 984, 1047 i 1473, z 2014 r. poz. 423, 768, 811, 915, 1146 i 1232 oraz z 2015 r. poz. 349, 478 i 605).

§ 11. Na realizację zadań Miasta we współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2016 r. określa się łącznie kwotę nie wyższą niż 45 846 150,50 zł.

§ 12. Na realizację umów o wykonanie inicjatywy lokalnej planuje się określenie rezerwy celowej w wysokości przyjętej przez Radę Miejską w Łodzi w budżecie miasta Łodzi na 2016 r.

§ 13. Ostateczna kwota środków na realizację zadań we współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2016 r. zostanie potwierdzona przez Radę Miejską w Łodzi w postaci budżetu miasta Łodzi uchwalonego na 2016 r.

Rozdział 6

Realizatorzy Programu

§ 14. Głównymi podmiotami realizującymi ze strony Miasta współpracę z organizacjami pozarządowymi będą w 2016 r.:

- 1) Rada Miejska w Łodzi i jej komisje w zakresie ustalania kierunków tej współpracy;
- 2) Prezydent, w zakresie sposobu realizacji Programu, a w szczególności:
 - a) dysponowania środkami na ten cel w ramach budżetu miasta Łodzi,
 - b) ogłaszania konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
- 3) Łódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- 4) Pełnomocnik w zakresie:
 - a) udziału w pracach Łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
 - b) udziału w tworzeniu standardów współpracy administracji publicznej z III Sektorem,
 - c) udziału w diagnozowaniu potrzeb środowiska łódzkich organizacji pozarządowych,
 - d) koordynowania współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi;
- 5) Komisje Konkursowe w zakresie opiniowania ofert w konkursach ofert;
- 6) Komisje Dialogu Obywatelskiego;
- 7) wymienione komórki organizacyjne w zakresie: bieżących kontaktów z organizacjami pozarządowymi, udziału w przygotowywaniu i konsultacjach projektu Programu, przygotowywania i obsługi konkursów ofert na realizację zadań publicznych, w tym udzielania informacji o sposobie wypełniania wyników konkursów ofert, sporządzania umów z organizacjami pozarządowymi, których oferty zostały wybrane do realizacji w konkursach ofert, nadzoru nad realizacją zadań publicznych i kontroli wydatkowania dotacji oraz w zakresie sporządzania sprawozdań z realizacji Programu:
 - a) Departament Prezydenta:
 - Biuro ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta,
 - b) Departament Architektury i Rozwoju:
 - Biuro Architektura Miasta,
 - Biuro Obsługi Inwestora,
 - c) Departament Komunikacji Społecznej i Zdrowia:
 - Biuro Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą,
 - Biuro ds. Partycypacji Społecznej,
 - Wydział Kultury,
 - Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych,
 - d) Departament Spraw Społecznych:
 - Wydział Edukacji,
 - Wydział Sportu,
 - e) Departament Obsługi i Administracji:
 - Wydział Zarządzania Kontaktami z Mieszkańcami,
 - f) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi,
 - g) Zarząd Dróg i Transportu;
- 8) w ramach części niefinansowej, realizatorami współpracy będą również:
 - a) Departament Komunikacji Społecznej i Zdrowia:
 - Biuro Informacji i Komunikacji Społecznej,
 - b) Departament Gospodarowania Majątkiem:
 - Wydział Budynków i Lokali,
 - Wydział Majątku Miasta.

§ 15. Realizacja zadań Miasta przez organizacje pozarządowe odbywać się będzie nie tylko w ramach niniejszego Programu, ale również w ramach innych szczegółowych programów m.in.: Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2016 rok, „Strategii rozwoju ulicy Piotrkowskiej w Łodzi na lata 2009-2020”, „Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+”, „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łodzi na lata 2014-2020+”, Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, Miejskiego Programu Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Programu poprawy jakości przestrzeni publicznych.

§ 16. Łódzkie organizacje pozarządowe współpracują również z Miastem przy realizacji zadań spoza katalogu zadań publicznych, określonych w ustawie, np. z zakresu oświaty niepublicznej, rewitalizacji, opieki nad zabytkami oraz dziedzictwem narodowym, ochrony przeciwpożarowej, a także rozwoju zaplecza naukowego.

Rozdział 7

Zadania zlecane organizacjom pozarządowym przez komórki organizacyjne

§ 17. 1. **Biuro ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta w Departamencie Prezydenta Urzędu** realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in.: planowania i wsparcia procesu rewitalizacji oraz w zakresie pilotażowego uruchomienia wybranych programów, które w kolejnych latach zostaną przekazane do prowadzenia innym komórkom organizacyjnym według ich właściwości. Biuro ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta nie zakłada współpracy z organizacjami pozarządowymi w formie wsparcia czy powierzenia realizacji zadań publicznych, tylko partnerstwo w wypadku samodzielnego pozyskania przez organizację pozarządową środków z innych źródeł zewnętrznych.

2. Zadania priorytetowe z tego zakresu stanowią:

- 1) opracowanie i przeprowadzenie programu partycypacji i animacji społecznej w procesie rewitalizacji centrum Miasta;
- 2) opracowanie i przygotowanie wieloletniego programu edukacyjnego pt. „Nasza Łódź” wspierającego proces rewitalizacji centrum Miasta dla łódzkich placówek oświatowych, których organem prowadzącym jest Miasto.

3. Współpraca Biura ds. Rewitalizacji i Rozwoju Zabudowy Miasta w Departamencie Prezydenta Urzędu będzie prowadzona poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym następującego zadania:

zadanie z zakresu partycypacji, animacji i edukacji w zależności od pozyskanych środków zewnętrznych (zakup usług).

§ 18. 1. **Biuro Architekta Miasta w Departamencie Architektury i Rozwoju Urzędu** realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in.: ochrony i opieki nad kulturowym dziedzictwem architektonicznym Miasta oraz upowszechniania wiedzy o łódzkich zabytkach.

2. Zadania priorytetowe z tego zakresu stanowią:

- 1) wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego, dla których kwota dofinansowania przekracza 50 000 zł;
- 2) powierzenie realizacji zadania publicznego dotyczącego wyłonienia operatora i realizacji projektu edukacyjnego z zakresu upowszechniania wiedzy o łódzkich zabytkach wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

3. Współpraca Biura Architekta Miasta w Departamencie Architektury i Rozwoju Urzędu będzie prowadzona poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym następującego zadania:

organizacja konkursu „Zabytek dobrze utrzymany” (tryb 19a ustawy).

4. Zadania realizowane w trybie wieloletnim (w trakcie realizacji):

- 1) wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie kultury, sztuki, dziedzictwa narodowego, dla których kwota dofinansowania przekracza 50 000,00 zł;
- 2) powierzenie realizacji zadania publicznego dotyczącego wyłonienia operatora i realizacji projektu edukacyjnego z zakresu upowszechniania wiedzy o łódzkich zabytkach wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

§ 19. 1. Biuro Obsługi Inwestora w Departamencie Architektury i Rozwoju Urzędu realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in.: współpracy przy działaniach mających na celu przekształcenie Miasta w centrum wydarzeń naukowych i edukacji wyższej o znaczeniu międzynarodowym, zachęcających do studiowania w Mieście i promujących osiągnięcia naukowe Miasta.

2. Zadanie priorytetowe z tego zakresu stanowi:

wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie promocji i przeprowadzenia działań zmierzających do przekształcenia Łodzi w centrum wydarzeń naukowych i edukacji wyższej o znaczeniu międzynarodowym, zachęcających do studiowania w Mieście i promujących osiągnięcia naukowe Miasta.

3. Współpraca Biura Obsługi Inwestora w Departamencie Architektury i Rozwoju Urzędu będzie prowadzona poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym następującego zadania:

wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie promocji i przeprowadzenia działań zmierzających do przekształcenia Miasta w centrum wydarzeń naukowych i edukacji wyższej o znaczeniu międzynarodowym, zachęcających do studiowania w Mieście i promujących osiągnięcia naukowe Miasta (konkurs ofert).

§ 20. 1. Biuro Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in.: upowszechniania turystyki i krajoznawstwa oraz zleca usługę promocji Miasta w ramach realizowanych przez podmioty zewnętrzne projektów.

2. Zadania priorytetowe z tego zakresu stanowią:

- 1) upowszechnianie turystyki, w tym głównie: turystyka postindustrialna, promocja dziedzictwa filmowego Miasta;
- 2) promocja Miasta w ramach projektów z zakresu mody, design, nowych technologii.
- 3) projekt „Upiększmy Łódź i dajmy turystom powód do pochwał” (zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego).

3. Współpraca Biura Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu będzie prowadzona poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym następujących zadań:

- 1) upowszechnianie turystyki, w tym głównie: turystyka postindustrialna i promocja dziedzictwa filmowego Miasta (konkurs ofert);
- 2) promocja Miasta w ramach projektów z zakresu mody, designu, nowych technologii, w ramach realizacji przedsięwzięć artystycznych, w szczególności festiwali, przeglądów, warsztatów, wystaw, pokazów, projekcji oraz innych form (umowa wieloletnia na zakup usług poprzedzona konkursem rekomendacyjnym).

- 3) projekt „Upiększmy Łódź i dajmy turystom powód do pochwał” (zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego).

4. Zadanie realizowane w trybie wieloletnim, którego realizacja rozpoczyna się w roku 2016:

strategia promocji i komunikacji marketingowej w ramach realizacji imprez modowych, designu i nowych technologii.

§ 21. 1. **Biuro ds. Partycypacji Społecznej w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu** realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in. wspierania działalności na rzecz łódzkich organizacji pozarządowych i partycypacji społecznej. Utrzymuje również stałą współpracę z komórkami organizacyjnymi realizującymi zadania Miasta we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Ponadto Biuro ds. Partycypacji Społecznej przygotowuje sprawozdania z realizacji Programu i szczegółowy wykaz zadań do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi wraz z harmonogramem konkursów ofert dla organizacji pozarządowych na podstawie materiałów przekazanych ze wszystkich komórek organizacyjnych realizujących zadania Miasta we współpracy z tymi organizacjami.

2. Zadania priorytetowe z tego zakresu stanowią:

- 1) wspieranie prowadzenia Łódzkiego Centrum Obywatelskiego w formie działań informacyjno-doradczych, szkoleń oraz wsparcia dla nowopowstałych organizacji pozarządowych;
- 2) wspieranie działalności na rzecz organizacji i promocji wolontariatu.

3. Współpraca Biura ds. Partycypacji Społecznej w Departamencie Prezydenta Urzędu będzie prowadzona poprzez zlecanie organizacjom pozarządowym zadań:

- 1) wspieranie prowadzenia Łódzkiego Centrum Obywatelskiego w formie działań informacyjno-doradczych, szkoleń oraz wsparcia dla nowopowstałych organizacji pozarządowych;
- 2) wspieranie działalności na rzecz organizacji i promocji wolontariatu;
- 3) upowszechnianie działań wspomagających rozwój demokracji w zakresie dotyczącym realizacji budżetu obywatelskiego.

4. Zadania realizowane w trybie wieloletnim (w trakcie realizacji):

- 1) wspieranie prowadzenia Łódzkiego Centrum Obywatelskiego w formie działań informacyjno-doradczych, szkoleń oraz wsparcia dla nowopowstałych organizacji pozarządowych;
- 2) wspieranie działalności na rzecz organizacji i promocji wolontariatu.

§ 22. 1. **Wydział Kultury w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu** realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in. wspierania imprez kulturalnych, w szczególności z zakresu filmu, sztuk wizualnych oraz muzyki; upowszechniania kultury poprzez produkcję i prezentację wydarzeń artystycznych z różnych dziedzin sztuki; edukacji kulturalnej na rzecz dzieci i młodzieży, w tym promocji dokonań artystycznych, działania włączające dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym; wspieranie artystycznej twórczości amatorskiej, ze szczególnym uwzględnieniem osób 60+; wsparcia realizacji zadania publicznego w zakresie wydawania niskonakładowych, niekomercyjnych publikacji związanych z Miastem z wykorzystaniem różnych nośników zapisu.

2. Zadania priorytetowe z tego zakresu stanowią:

- 1) edukacja kulturalna na rzecz dzieci i młodzieży, w tym promocji dokonań artystycznych, działania włączające dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym;

2) wspieranie realizacji przedsięwzięć przybliżających łodzianom sylwetki wielkich twórców kultury łódzkiej.

3. Współpraca Wydziału Kultury w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu będzie prowadzona poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym następujących zadań:

- 1) wspieranie imprez kulturalnych, w szczególności z zakresu filmu, sztuk wizualnych oraz muzyki (konkurs ofert);
- 2) upowszechnianie kultury poprzez produkcję i prezentację wydarzeń artystycznych z różnych dziedzin sztuki (konkurs ofert);
- 3) edukacja kulturalna na rzecz dzieci i młodzieży, w tym promocja dokonań artystycznych, działania włączające dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym (konkurs ofert);
- 4) wspieranie artystycznej twórczości amatorskiej, ze szczególnym uwzględnieniem osób 60+ (konkurs ofert);
- 5) wspieranie realizacji przedsięwzięć przybliżających łodzianom sylwetki wielkich twórców kultury łódzkiej (konkurs ofert);
- 6) wymiana dorobku, informacji i doświadczeń z zakresu kultury (konkurs ofert);
- 7) wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie wydawania niskonakładowych, niekomercyjnych publikacji związanych z Łodzią z wykorzystaniem różnych nośników zapisu, a w szczególności:
 - oryginalnych utworów literackich łódzkich autorów,
 - wydawnictw dokumentujących działalność łódzkich instytucji, stowarzyszeń, organizacji i grup artystycznych,
 - wydawnictw mniejszości narodowych związanych z dziedzictwem kulturowym Miasta,
 - almanachów, ksiąg zbiorowych, druków ulotnych i specjalnych (także reprintów, planów, map) związanych z kulturą dawnego lub współczesnego Miasta.
- 8) program edukacyjno-artystyczny dla dzieci i młodzieży dotkniętej wykluczeniem społecznym na terenie Polesia (zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego – konkurs ofert);
- 9) „Odnowa Teofilowa”: Plenerowe kino letnie na Teofilowie (zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego – konkurs ofert).

4. Zadanie realizowane w trybie wieloletnim (w trakcie realizacji):

wspieranie imprez kulturalnych, w szczególności z zakresu filmu, sztuk wizualnych oraz muzyki.

5. Zadanie realizowane w trybie wieloletnim, którego realizacja rozpoczyna się w roku 2016:

wspieranie imprez kulturalnych, w szczególności z zakresu filmu, sztuk wizualnych oraz muzyki.

§ 23. 1. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in. poprawy kompetencji mieszkańców Miasta w obszarze zdrowia poprzez edukację zdrowotną i promowanie zdrowego stylu życia, w szczególności dzieci i młodzieży oraz osób starszych, promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz tworzenia wizerunku Miasta przyjaznego osobom niepełnosprawnym poprzez wspieranie działalności na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, wspierania rehabilitacji leczniczej i psychologicznej osób niepełnosprawnych i ich rodzin, a także integracji i uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu Miasta.

2. Zadania priorytetowe z tego zakresu stanowią:

- 1) podnoszenie świadomości zdrowotnej oraz promowanie zdrowego stylu życia mieszkańców Miasta, w szczególności dzieci i młodzieży oraz osób starszych;
- 2) promocja zdrowia psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych;
- 3) profilaktyka i przeciwdziałanie negatywnym konsekwencjom dla zdrowia spowodowanym używaniem substancji psychoaktywnych;
- 4) zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie oraz ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego spowodowanych występowaniem przemocy w rodzinie;
- 5) wspieranie rehabilitacji leczniczej i psychologicznej prowadzonej przez organizacje pozarządowe dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz zajęć rozwijających i podtrzymujących umiejętności samodzielnego funkcjonowania oraz włączania społecznego osób z różnymi niepełnosprawnościami;
- 6) podnoszenie poziomu świadomości społecznej i rozwijanie wrażliwości na prawa osób niepełnosprawnych oraz wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i stygmatyzacji osób z różnymi niepełnosprawnościami;
- 7) wydawanie publikacji i materiałów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych oraz promujących twórczość osób niepełnosprawnych (w tym w języku migowym);
- 8) wspieranie osób niesłyszących w kontaktach z komórkami organizacyjnymi, w formie świadczenia usług tłumacza języka migowego.

3. Współpraca Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu będzie prowadzona poprzez zlecanie organizacjom pozarządowym następujących zadań:

- 1) podnoszenie świadomości zdrowotnej mieszkańców Miasta oraz prowadzenie działań promujących zdrowy styl życia, adresowanych w szczególności do dzieci, młodzieży i osób starszych, w formie:
 - edukacji zdrowotnej dzieci i młodzieży,
 - edukacji zdrowotnej dorosłych mieszkańców Miasta,
 - organizacji zajęć aktywności fizycznej dla mieszkańców Miasta,
 - profilaktyki ciąży wśród nastolatek oraz profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową, w tym profilaktyki HIV i AIDS,
 - organizacji kampanii edukacyjnych podnoszących świadomość zdrowotną mieszkańców Łodzi,
 - opracowywania i wydawania materiałów edukacyjnych dotyczących zdrowia (biuletyny, broszury, ulotki, plakaty),
 - organizacji imprez promujących zdrowy styl życia dla dzieci i młodzieży, w szczególności z Łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie, (konkurs ofert, uzupełniające: dotacje z art. 19a, zakup usług);
- 2) realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016, w formie:
 - upowszechniania i utrwalania postaw abstynenckich wobec alkoholu oraz promocji zdrowego stylu życia w wybranych grupach,
 - minimalizacji dysfunkcji życia rodzinnego i społecznego, wywołanych szkodliwym używaniem alkoholu,
 - redukcji szkód zdrowotnych spowodowanych piciem szkodliwym i uzależnieniem od alkoholu, (konkurs ofert, uzupełniające: dotacje z art. 19a.);
- 3) realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016, w formie:

- upowszechniania i utrwalania w wybranych grupach mieszkańców Miasta postaw abstynenckich wobec używania substancji o działaniu narkotycznym oraz promocji zdrowego stylu życia,
 - minimalizacji dysfunkcji życia rodzinnego i społecznego, wywołanych używaniem narkotyków,
 - redukcji szkód zdrowotnych spowodowanych używaniem narkotyków u osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
(konkurs ofert, uzupełniające: dotacje z art. 19a.);
- 4) realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2016, w formie:
- zwiększania świadomości społecznej nt. przemocy w rodzinie i sposobów jej przeciwdziałania oraz wzmacniania postaw antyprzemocowych,
 - redukcji negatywnych konsekwencji dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz korygowaniu funkcjonowania sprawców przemocy,
(konkurs ofert);
- 5) wspieranie rehabilitacji prowadzonej przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych, w formie:
- rehabilitacji leczniczej i psychologicznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
(konkurs ofert, tryb z art. 19a ustawy – w formie wsparcia),
 - zajęć rozwijających i podtrzymujących umiejętności samodzielnego funkcjonowania oraz włączania społecznego osób z różnymi niepełnosprawnościami (konkurs ofert, tryb z art. 19a ustawy – w formie wsparcia/powierzenia);
- 6) podnoszenie poziomu świadomości społecznej i rozwijanie wrażliwości na prawa osób niepełnosprawnych oraz wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i stygmatyzacji osób z różnymi niepełnosprawnościami (konkurs ofert, tryb z art. 19a ustawy – w formie wsparcia/powierzenia);
- 7) wydawanie publikacji i materiałów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych oraz promujących twórczość osób niepełnosprawnych (w tym w języku migowym), (konkurs ofert, tryb z art. 19a ustawy – w formie wsparcia/powierzenia);
- 8) wspieranie osób niesłyszących w kontaktach z komórkami organizacyjnymi, w formie świadczenia usług tłumacza języka migowego (konkurs ofert – w formie wsparcia);
- 9) realizacja zadania pn. „Pozwól mi żyć - arteterapia dla dzieci z oddziałów onkologicznych” (zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego);
- 10) realizacja zadania pn. „Miłość na zdrowie! - opiekunki dla dzieci z Pałacu hospicjum stacjonarnego” (zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego);
- 11) realizacja zadania pn. „Warsztaty psychoruchowe dla dzieci przebywających w łódzkich szpitalach dziecięcych” (zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego).

4. Zadanie realizowane w trybie wieloletnim, którego realizacja rozpoczyna się w roku 2016:

profilaktyka ciąży wśród nastolatek oraz profilaktyka chorób przenoszonych drogą płciową, w tym profilaktyka HIV i AIDS.

§ 24. 1. Wydział Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące programów aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży, programów promujących zdrowy styl życia, organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży.

2. Zadanie priorytetowe z tego zakresu stanowi:

realizacja programów aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży, upowszechnianie wiedzy o problemach społecznych oraz o metodach przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym oraz wspieranie dziecka i jego rodziny w kryzysie;

3. Współpraca Wydziału Edukacji w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu będzie prowadzona poprzez zlecanie organizacjom pozarządowym następujących zadań:

- 1) realizacja programów aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży, upowszechnianie wiedzy o problemach społecznych oraz o metodach przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym oraz wspieranie dziecka i jego rodziny w kryzysie (konkurs ofert);
- 2) wypoczynek dzieci i młodzieży (konkurs ofert).

§ 25. 1. **Wydział Sportu w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu** realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in.: wspierania szkolenia sportowego w łódzkich klubach sportowych, realizacji projektów związanych z zapobieganiem i zwalczaniem alkoholizmu i narkomanii, poszerzania oferty aktywnego wypoczynku dla dzieci i młodzieży – realizacja programów sportowych o charakterze edukacyjno-wychowawczym, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, promocji sportu i wykorzystania funkcji integracyjno-społecznych kultury fizycznej, wspierania działań na rzecz osób niepełnosprawnych, realizacji integracyjnych zajęć i wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, wspierania działań statutowych klubów sportowych oraz poprawy standardu miejskich obiektów sportowych.

2. Zadania priorytetowe z tego zakresu stanowią:

- 1) wspieranie szkolenia sportowego;
- 2) upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 3) organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych;
- 4) zapewnienie bezpieczeństwa osób kąpiących się i pływających;
- 5) zapewnienie dodatkowych, zorganizowanych form spędzania czasu wolnego dzieciom i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, zapobieganie patologiom społecznym, w tym alkoholizmowi i narkomanii w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 i Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016;
- 6) organizacja zajęć sportowych dla osób z niepełnosprawnością;
- 7) konserwacja skomunalizowanej bazy sportowej użytkowanej przez kluby sportowe;
- 8) Międzynarodowy Halowy Mityng Lekkoatletyczny;
- 9) Stypendia i nagrody Prezydenta.

3. Współpraca Wydziału Sportu w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu będzie prowadzona poprzez zlecanie organizacjom pozarządowym następujących zadań:

- 1) wspieranie szkolenia sportowego (konkurs ofert);
- 2) upowszechnianie sportu wśród dzieci i młodzieży szkolnej (konkurs ofert);
- 3) organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych (konkurs ofert);
- 4) zapewnienie bezpieczeństwa osób kąpiących się i pływających (konkurs ofert);
- 5) zapewnienie dodatkowych, zorganizowanych form spędzania czasu wolnego dzieciom i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, zapobieganie patologiom społecznym, w tym alkoholizmowi i narkomanii (konkurs ofert);
- 6) organizacja zajęć sportowych z udziałem osób z niepełnosprawnością (konkurs ofert);
- 7) konserwacja skomunalizowanej bazy sportowej użytkowanej przez kluby sportowe (konkurs ofert);
- 8) Międzynarodowy Halowy Mityng Lekkoatletyczny (konkurs ofert);
- 9) Stypendia i nagrody Prezydenta (na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Łodzi).

§ 26. 1. **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi** realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in. wspierania rodziny

i systemu pieczy zastępczej oraz pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób.

2. Zadania priorytetowe z tego zakresu stanowią:

- 1) wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) rozwój pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku, leków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) organizowanie i świadczenie pomocy osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne przyczyny, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu bądź wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostki całodobowej opieki;
- 5) zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie;
- 6) ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne;
- 7) ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych.

3. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi będzie prowadzona poprzez zlecanie organizacjom pozarządowym następujących zadań:

- 1) wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych) (konkurs ofert),
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę (konkurs ofert),
 - organizowanie szkoleń dla asystentów rodziny w tym superwizji (przepisów prawa zamówień publicznych – przetarg nieograniczony),
 - organizowanie programów wspierających z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze (konkurs ofert),
 - program „Wyciągamy dzieci z bram – kontynuacja skutecznych działań” (w ramach budżetu obywatelskiego na 2016 rok) (konkurs ofert);
- 2) rozwój pieczy zastępczej:
 - prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego (konkurs ofert),
 - prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu specjalistyczno-terapeutycznego (konkurs ofert),
 - prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego (konkurs ofert),
 - prowadzenie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających formy pieczy zastępczej (konkurs ofert),
 - organizowanie szkoleń podwyższających umiejętności i kompetencje osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą, w tym superwizja (przepisów prawa zamówień publicznych – przetarg nieograniczony),
 - organizowanie specjalistycznych szkoleń dla osób współpracujących z rodzinnymi formami pieczy zastępczej, w tym superwizja (przepisów prawa zamówień publicznych – przetarg nieograniczony),

- program „Akcja – Akrobacja: zajęcia rozwoju osobistego dla dzieci znajdujących się w ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych” (w ramach budżetu obywatelskiego na 2016 rok) (konkurs ofert);
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym w schroniskach, noclegowniach, mieszkaniach wspieranych (konkurs ofert),
 - udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym poprzez prowadzenie świetlicy dla bezdomnych (konkurs ofert),
 - realizacja programu osłonowego „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących” (konkurs ofert),
 - prowadzenie punktu pomocy charytatywnej (konkurs ofert);
- 4) organizowanie i świadczenie pomocy osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne przyczyny, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu bądź wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostki całodobowej opieki:
- prowadzenie jednostek specjalistycznego poradnictwa (konkurs ofert),
 - organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (konkurs ofert),
 - organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (konkurs ofert),
 - organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (konkurs ofert),
 - prowadzenie dziennych domów pomocy (konkurs ofert),
 - prowadzenie środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (konkurs ofert),
 - prowadzenie klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (konkurs ofert),
 - prowadzenie mieszkań chronionych (różnego typu) dla osób z różnymi niepełnosprawnościami (konkurs ofert),
 - prowadzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (konkurs ofert),
 - prowadzenie domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym dla osób przewlekle psychicznie chorych (konkurs ofert),
 - prowadzenie domu pomocy społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn (konkurs ofert);
- 5) realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie zmniejszania negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie:
- prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie (konkurs ofert),
 - szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (przepisów prawa zamówień publicznych – przetarg nieograniczony);
- 6) realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne:
- organizowanie i prowadzenie hosteli dla osób z problemem alkoholowym (konkurs ofert),

- organizowanie i prowadzenie banków żywności (konkurs ofert),
 - prowadzenie jadłodajni i kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci) (konkurs ofert),
 - organizowanie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczo-specjalistycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym (konkurs ofert),
 - wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu (konkurs ofert);
- 7) realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych:
- organizowanie i prowadzenie ośrodków rehabilitacyjno-readaptacyjnych (hosteli) dla osób uzależnionych i szkodliwie używających substancje psychoaktywne, które ukończyły program terapeutyczny (konkurs ofert),
 - realizacja programów reintegracji zawodowej dla bezrobotnych osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny (konkurs ofert),
 - realizacja programów reintegracji społecznej dla osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny (konkurs ofert).

4. Zadania realizowane w trybie umów wieloletnich (w trakcie realizacji):

- 1) prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych);
- 2) prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę;
- 3) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 4) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu specjalistyczno-terapeutycznego;
- 5) prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego;
- 6) prowadzenie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających formy pieczy zastępczej (umowa obowiązuje do dnia 30 kwietnia 2016 r.);
- 7) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym w schroniskach, noclegowniach, mieszkaniach wspieranych;
- 8) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym poprzez prowadzenie świetlicy dla bezdomnych;
- 9) realizacja programu osłonowego „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”;
- 10) prowadzenie jednostek specjalistycznego poradnictwa;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- 12) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- 13) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 14) prowadzenie dziennych domów pomocy;
- 15) prowadzenie środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 16) prowadzenie klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 17) prowadzenie mieszkań chronionych (różnego typu) dla osób z różnymi niepełnosprawnościami;
- 18) prowadzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
- 19) prowadzenie domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym dla osób przewlekle psychicznie chorych;

- 20) prowadzenie domu pomocy społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn;
- 21) prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

5. Zadania realizowane w trybie umów wieloletnich, których realizacja rozpoczyna się w roku 2016:

- 1) prowadzenie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających formy pieczy zastępczej (zlecenie realizacji zadania od dnia 1 maja 2016 r.);
- 2) prowadzenie punktu pomocy charytatywnej;
- 3) organizowanie i prowadzenie hosteli dla osób z problemem alkoholowym;
- 4) organizowanie i prowadzenie banków żywności;
- 5) prowadzenie jadalni i kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci);
- 6) prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczo-specjalistycznej;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 8) organizowanie i prowadzenie ośrodków rehabilitacyjno-readaptacyjnych (hosteli) dla osób uzależnionych i szkodliwie używających substancje psychoaktywne, które ukończyły program terapeutyczny;
- 9) realizacja programów reintegracji zawodowej dla bezrobotnych osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny;
- 10) realizacja programów reintegracji społecznej dla osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny.

§ 27. 1. **Zarząd Dróg i Transportu** realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcia dotyczące m.in.: przeprowadzenia kampanii promocyjno-informacyjno-edukacyjnej oraz realizacji działań odbywających się w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu skierowanych do mieszkańców Łodzi oraz prowadzenia zajęć z edukacji komunikacyjnej.

2. Zadania priorytetowe z tego zakresu stanowią:

- 1) przeprowadzenie działań mających na celu zachęcenie mieszkańców Miasta do zmiany przyzwyczajeń niekorzystnych dla zdrowia i wyboru innych, ekologicznych sposobów podróżowania poprzez propagowanie komunikacji rowerowej i transportu publicznego, promowanie pieszych podróży i grupowych dojazdów. Realizacja działań promocyjno-edukacyjnych oraz organizacja w przestrzeni miejskiej przedsięwzięć skierowanych do pieszych, rowerzystów, pasażerów komunikacji miejskiej i kierowców, w tym 20 września organizacja Park(Ing)day oraz 22 września Dnia bez samochodu, proponowanie realnych do wdrożenia rozwiązań zmieniających na stałe przestrzeń miejską;
- 2) zajęcia dla dzieci w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym skierowane do przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych.

3. Współpraca Zarządu Dróg i Transportu będzie prowadzona poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym następujących zadań:

- 1) przeprowadzenie kampanii promocyjno-informacyjno-edukacyjnej oraz realizacja przedsięwzięć odbywających się w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu skierowanych do mieszkańców Miasta (zakup usługi);
- 2) prowadzenie zajęć z edukacji komunikacyjnej dla mieszkańców Miasta (zakup usługi).

§ 28. 1. **Wydział Zarządzania Kontaktami z Mieszkańcami w Departamencie Obsługi i Administracji** realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi przedsięwzięcie dotyczące organizacji nieodpłatnej pomocy prawnej.

2. Zadanie priorytetowe z tego zakresu stanowi:

Zlecenie prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, o których mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. poz. 1255).

3. Współpraca Wydziału Zarządzania Kontaktami z Mieszkańcami w Departamencie Obsługi i Administracji będzie prowadzona poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym następującego zadania:
prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej (konkurs ofert).

Rozdział 8

Tryb powoływania oraz zasady działania Komisji Konkursowych do opiniowania ofert w konkursach ofert

§ 29. 1. Propozycja składu osobowego Komisji Konkursowej jest przygotowywana przez poszczególnych realizatorów konkursów ofert.

2. W zależności od przedmiotu konkursu ofert skład Komisji Konkursowej wynosi nie mniej niż pięć osób, w tym nie mniej niż dwie osoby wskazane przez organizacje pozarządowe.

§ 30. 1. Biuro ds. Partycypacji Społecznej w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu prowadzi listę osób wskazanych przez organizacje pozarządowe, które zostały zgłoszone do udziału w pracach Komisji Konkursowych. Lista zamieszczona jest na Portalu.

2. Realizatorzy konkursów ofert wybierają osoby wskazane przez organizacje pozarządowe do Komisji Konkursowej z listy, o której mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. W skład Komisji Konkursowej nie mogą wchodzić osoby wskazane przez organizacje pozarządowe biorące udział w konkursie ofert.

4. W przypadku, gdy wyłonienie osób wskazanych przez organizacje pozarządowe w sposób, o którym mowa w ust. 2, nie jest możliwe, realizator konkursu ofert zamieszcza na Portalu informację o naborze do Komisji Konkursowej osób wskazanych przez organizacje pozarządowe, prowadzące działalność na terenie Łodzi, nie biorące udziału w konkursie ofert. Informacja ta może być dodatkowo podana do wiadomości publicznej w inny sposób, zapewniający szeroki dostęp społeczny.

5. W pracach Komisji Konkursowych mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie objętej konkursem.

6. Przewodniczący Komisji Konkursowej przekazuje informację na temat terminów posiedzeń Komisji Konkursowej Pełnomocnikowi, który może brać udział w pracach Komisji Konkursowych w roli obserwatora.

7. W pracach Komisji Konkursowych mogą brać udział osoby wyznaczone do obsługi organizacyjno-technicznej konkursu ofert.

Rozdział 9

Współpraca o charakterze niefinansowym

§ 31. Miasto wspiera organizacje pozarządowe nie tylko finansowo, ale także poprzez różnorodne formy współpracy o charakterze niefinansowym. Formy te obejmują w szczególności:

- 1) informowanie o planowanych kierunkach działalności i realizowanych zadaniach;
- 2) współpracę z Łódzką Radą Działalności Pożytku Publicznego;

- 3) współpracę z zespołami o charakterze doradczym i inicjatywnym, w szczególności z Komisjami Dialogu Obywatelskiego;
- 4) konsultowanie projektów uchwał i aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych;
- 5) realizację wspólnych przedsięwzięć organizacji pozarządowych i Miasta;
- 6) współredagowanie portalu „Łódź Aktywnych Obywateli”;
- 7) współorganizowanie kongresów, konferencji i spotkań tematycznych, szkoleń i warsztatów, dotyczących współpracy organizacji pozarządowych z samorządem;
- 8) wspieranie działań związanych z pozyskiwaniem środków zewnętrznych na działalność organizacji pozarządowych;
- 9) udzielanie rekomendacji w ramach występowania przez organizacje pozarządowe do innych instytucji z wnioskami o dotacje;
- 10) obejmowanie patronatem honorowym Prezydenta wydarzeń posiadających szczególną rangę i adresowanych do mieszkańców Miasta, planowanych do realizacji przez organizacje pozarządowe;
- 11) wspieranie działań promujących pozyskiwanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych lokalnym organizacjom pożytku publicznego;
- 12) udostępnianie na preferencyjnych warunkach lokali komunalnych, zgodnie z aktualnie obowiązującymi zasadami gospodarowania zasobami komunalnymi lokali użytkowych określonymi prawem miejscowym;
- 13) udostępnianie, w miarę posiadanych możliwości, infrastruktury (w tym sal), przestrzeni, dróg wewnętrznych na działalność w obszarach pożytku publicznego;
- 14) gotowość udziału w spotkaniach, szkoleniach i konferencjach organizowanych przez organizacje pozarządowe;
- 15) pomoc w przygotowaniu i sprawdzeniu ofert pod względem formalnym, składanych przez organizacje pozarządowe w ramach konkursów ofert ogłaszanych przez Miasto;
- 16) promowanie działalności i informowanie na temat zasad tworzenia KDO;
- 17) pomoc w uzyskaniu przez organizacje pozarządowe lokalu użytkowego na siedzibę na zasadach określonych w prawie miejscowym;
- 18) współpracę w przypadku projektu realizowanego w partnerstwie z Miastem, dofinansowanego ze środków unijnych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w dokumentacji aplikacyjnej, indywidualne konsultacje z przedstawicielami organizacji pozarządowych;
- 19) nadzór nad działalnością stowarzyszeń i fundacji zarejestrowanych na terenie Miasta;
- 20) współtworzenie bazy kontaktów elektronicznych do organizacji pozarządowych, prowadzących działalność na rzecz mieszkańców Miasta i upowszechnianie za jej pośrednictwem informacji dotyczących współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi;
- 21) pomoc we współpracy z jednostkami pomocniczymi Miasta w ramach działań na rzecz lokalnych społeczności.

Rozdział 10

Zasady tworzenia partnerstw z organizacjami

§ 32. 1. W celu realizacji projektów współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych, mogą być tworzone partnerstwa pomiędzy Miastem a organizacjami pozarządowymi.

2. Powstanie partnerstwa może nastąpić wówczas, gdy planowane zadanie dotyczy zadań priorytetowych wymienionych w Programie, bądź wpisujących się w cele strategiczne Miasta.

3. Partnerstwo może być nawiązywane z inicjatywy Miasta bądź organizacji pozarządowej.

4. W przypadku gdy z inicjatywą występuje Miasto, ogłasza nabór na partnerów na stronie internetowej i w Biuletynie Informacji Publicznej w celu umożliwienia potencjalnym partnerom zapoznania się z inicjatywą i zgłoszenia zamiaru wspólnego działania.

5. W przypadku gdy z inicjatywą występuje organizacja pozarządowa, przedstawia ona Miastu koncepcję projektu zawierającą cel zadania, założenia merytoryczne, planowane działania i proponowany udział partnera w projekcie.

Rozdział 11

Łódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego

§ 33. Zadania Łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego obejmują w szczególności:

- 1) opiniowanie projektu strategii rozwoju Miasta;
- 2) opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego, dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- 3) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych;
- 4) udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi;
- 5) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecania tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe;
- 6) podejmowanie inicjatyw dotyczących sektora pozarządowego;
- 7) wskazywanie priorytetowych obszarów działań we współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 12

Zespoły o charakterze doradczym i inicjatywnym

§ 34. Zadania Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- 1) monitorowanie działań prowadzonych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2016 rok;
- 2) wymiana informacji na temat występowania zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) wymiana informacji na temat skuteczności podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

§ 35. Zadania Zespołu ds. Rewitalizacji:

- 1) opracowanie projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Łodzi 2020+;
- 2) współpraca z Fundacją Miejski Kolektyw prowadzącą konsultacje społeczne LPR;
- 3) udział w spotkaniach konsultacyjnych dotyczących LPR.

§ 36. 1. Miasto może tworzyć Komisję Dialogu Obywatelskiego, wspólnie z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność statutową w zakresie działalności danej KDO.

2. KDO działa w poszczególnych obszarach zadań publicznych należących do Miasta.

3. Wolę powołania KDO może zgłosić 5 organizacji pozarządowych prowadzących działalność na terenie Miasta.

4. W skład KDO wchodzi po jednym przedstawicielu zgłoszonym przez organizacje pozarządowe oraz minimum po jednym przedstawicielu komórki organizacyjnej.

5. W szczególnych przypadkach KDO mogą być powoływane przez mniej niż 5 organizacji pozarządowych. W takim wypadku do powołania KDO konieczna jest, poza akceptacją Prezydenta, pozytywna opinia Łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

6. KDO mają charakter doradczy i inicjatywny. Do zadań KDO, w szczególności należy:

- 1) możliwość wyrażania stanowisk na temat dokumentów i projektów aktów prawnych wydawanych przez organy Miasta w zakresie działalności danej KDO;
- 2) współpraca z komórką organizacyjną w celu polepszenia i podwyższenia efektywności działań kierowanych do mieszkańców Miasta;
- 3) współpraca w zakresie kształtowania priorytetów współpracy i standardów zadań konkursowych dla organizacji pozarządowych w obszarze działalności danej KDO;
- 4) diagnoza potrzeb grup docelowych organizacji pozarządowych, działających w danej KDO;
- 5) występowanie do organów Miasta z wnioskami w zakresie swojej działalności;
- 6) współpraca z Pełnomocnikiem i Łódzką Radą Działalności Pożytku Publicznego.

7. Wszelkie informacje o działaniach KDO, jej pracach i podejmowanych uchwałach są jawne. Na Portalu zamieszczane są:

- 1) informacje na temat terminów i miejsc posiedzeń KDO (co najmniej 5 dni przed planowanym posiedzeniem);
- 2) raporty z posiedzeń KDO zawierające ustalenia i wyniki głosowania (do 30 dni od daty posiedzenia);
- 3) roczne sprawozdania z działalności KDO.

8. Szczegółowy tryb powołania i organizacja KDO są określone w zarządzeniu Prezydenta.

Rozdział 13 **Ocena realizacji Programu**

§ 37. 1. Sposób realizacji Programu podlega ocenie, która opiera się w szczególności na analizie jego wyników pod kątem następujących kryteriów:

- 1) liczby ogłoszonych otwartych konkursów ofert;
- 2) liczby ofert złożonych w otwartych konkursach ofert;
- 3) liczby umów zawartych przez Miasto z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych w wyniku konkursów ofert, trybu określonego w art. 19a ustawy czy postępowania zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych;
- 1) liczby organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne we współpracy z Miastem;
- 2) liczby umów zawartych na okres dłuższy niż 1 rok;
- 3) łącznej wysokości środków finansowych Miasta zaangażowanych w realizację zadań publicznych w wyniku zawarcia stosownych umów z organizacjami pozarządowymi;
- 4) wysokości kwot udzielonych dotacji przez poszczególne komórki organizacyjne;
- 5) stopnia wykorzystania środków przeznaczonych w budżecie Miasta na realizację zadań ujętych w Programie;
- 6) łącznej wysokości środków finansowych zaangażowanych przez organizacje pozarządowe w realizację zadań publicznych w związku z umowami, o których mowa w pkt 3.

2. Za koordynację monitoringu i ewaluacji Programu odpowiada Biuro ds. Partycypacji Społecznej w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu we współpracy z Pełnomocnikiem.

3. Wszystkie komórki organizacyjne realizujące zadania publiczne we współpracy z organizacjami pozarządowymi, przekazują do Biura ds. Partycypacji Społecznej

w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu zbiorcze sprawozdania z wykonania Programu i uczestniczą w monitoringu Programu.

Rozdział 14

Przebieg konsultacji

§ 38. 1. Program powstał na podstawie wykazu zadań priorytetowych opracowanego przez komórki organizacyjne realizujące zadania we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

2. Organizacje pozarządowe miały możliwość zgłaszania nowych propozycji do Programu do dnia 30 czerwca 2015 r.

3. Na podstawie powyższych materiałów Biuro ds. Partycypacji Społecznej w Departamencie Komunikacji Społecznej i Zdrowia Urzędu sporządziło projekt Programu.

4. Projekt założeń do Programu został zaprezentowany na spotkaniach z przedstawicielami organizacji pozarządowych należących do KDO.

5. W trakcie konsultacji projektu Programu nie wpłynęła żadna uwaga i propozycja, ze strony organizacji pozarządowych.

Rozdział 15

Zgłaszanie zadań przez organizacje pozarządowe

§ 39. 1. Program zakłada możliwość uwzględnienia nowych form współpracy i doskonalenia tych, które już zostały określone.

2. Organizacje pozarządowe mogą również składać swoje propozycje zadań do uwzględnienia w budżecie miasta Łodzi na rok 2017 w terminie do dnia 30 czerwca 2016 r., adresując te propozycje do właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych oraz do KDO w celu omówienia zadań publicznych przewidzianych do realizacji na rok 2017.

UZASADNIENIE

Konieczność przyjęcia rocznego programu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi wynika z dyspozycji zawartej w art. 5a ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Program współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2016 określa m.in. zasady oraz formy współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi, a także zadania zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym.

Ww. program został skonsultowany z organizacjami pozarządowymi zarówno na etapie gotowego dokumentu jak i na etapie założeń. Na etapie tworzenia założeń, w czerwcu br. odbyło się 6 branżowych spotkań dla organizacji pozarządowych przy komórkach/jednostkach organizacyjnych UML, na których omawiane były zadania publiczne planowane do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku 2016. Do końca czerwca br. organizacje pozarządowe mogły również przysyłać do UML propozycje zadań publicznych na rok kolejny. Zgłoszono 5 propozycji, z czego jedna została uwzględniona.

Konsultacje gotowego projektu programu odbyły się natomiast w okresie od dnia 12 października 2015 r. do dnia 26 października 2015 r. Na tym etapie nie zgłoszono żadnej uwagi do programu. Projekt programu został pozytywnie zaopiniowany przez Łódzką Radę Działalności Pożytku Publicznego.

